

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Opole, 29 października 2025 r.
PS.I.431.2.16.2025.DG

Pani
Sylwia Sadowska - Klimas
Dyrektor Centrum Placówek Opiekuńczo
– Wychowawczych w Nysie
ul. Słowiańska 19
48-300 Nysa

Wystąpienie pokontrolne

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Otmuchowie
ul. Krakowska 42A
48-385 Otmuchów

II. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe inspektorów

- **Daria Grabowska** – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierująca zespołem inspektorów,
- **Anna Namysło** – starszy inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,
- **Joanna Antosz** – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu,

III. Termin kontroli

26, 29 września oraz 3 października 2025 r.

IV. Zakres kontroli

Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, działania placówki na rzecz utrzymania przez dziecko kontaktów z rodziną, zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw, przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Otmuchowie¹ w kontrolowanym zakresie. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli opisanych w części VI pkt. 1 wystąpienia.

Pozytywnie oceniono działalność placówki w zakresie zapewnienia wychowankom właściwych warunków bytowych, opieki i wsparcia wychowawczego, podejmowania działań na rzecz utrzymywania kontaktów dzieci z rodziną, respektowaniem potrzeb i praw dzieci oraz zatrudniania kadry posiadającej wymagane kwalifikacje.

Stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczą w szczególności obszaru dokumentowania pracy psychologa, przekroczenia stanu wychowanków w placówce oraz niezgłaszania małoletnich z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, co ostatecznie wpłynęło na ocenę kontroli.

Przekroczenie wychowanków przebywających w placówce stwarza ryzyko niezapewnienia wychowankom bezpieczeństwa oraz prawidłowej opieki w placówce.

Niezgłaszanie małoletnich z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego celem poszukiwania im rodzin przysposabiających odbiera szansę wychowankom na znalezienie dla nich rodziny adopcyjnej.

Lakoniczne zapisy psychologa w dokumentacji w zakresie dokonywanych przez niego obserwacji ogranicza możliwość bieżącego monitorowania stanu psychicznego dzieci oraz szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych.

VI. Ustalenia kontroli

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Otmuchowie z 14 miejscami socjalizacyjnymi prowadzona jest na podstawie decyzji Wojewody Opolskiego z dnia 8 listopada 2023 r. nr ZPS.I.9423.2.4.2023.JA zezwalającej Staroście Nyskiemu na prowadzenie placówki na czas nieokreślony.

POW w Otmuchowie funkcjonuje na podstawie Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego z siedzibą w Otmuchowie przy ul. Krakowskiej 42A stanowiącego załącznik do uchwały Nr LVI/443/2023 Rady Powiatu Nyskiego z dnia 14 listopada 2023 r. w sprawie utworzenia i wyposażenie w majątek placówki opiekuńczo-wychowawczej w Otmuchowie typu socjalizacyjnego oraz nadania jej statutu (zał. 1).

Z powyższego dokumentu wynika, że POW w Otmuchowie jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 14 wychowanków. Placówką kieruje Dyrektor, przy pomocy wychowawcy /

---

¹ Nazywany dalej POW w Otmuchowie

kierownika. Obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną placówki prowadzi Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Nysie².

Szczegółowy zakres działania placówki określa regulamin organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Otmuchowie wprowadzony na podstawie Uchwały Nr 289/890/23 Zarządu Powiatu w Nysie z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego POW w Nysie, Regulaminu Organizacyjnego POW w Korfantowie, Regulaminu Organizacyjnego POW w Otmuchowie, Regulaminu Organizacyjnego POW nr 1 w Nysie (zał. 2).

Regulamin określa typ placówki oraz liczbę miejsc.

Dyrektor Centrum kieruje POW w Otmuchowie i reprezentuje ją na zewnątrz. Dyrektor kieruje pracą placówki przy pomocy wyznaczonego wychowawcy/kierownika.

W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 18 wychowanków, co oznacza, że stan wychowanków został przekroczony o 4 co jest niezgodne z art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49)³. Ustalono również, że żaden z wychowanków nie posiadał zezwolenia wojewody na przyjęcie pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w miejsce wychowanka przebywającego w instytucji o których mowa w art. 95 ust. 3a ustawy.

W okresie objętym kontrolą, w Placówce przebywało 4 dzieci poniżej 10 roku życia. Ustalono, że małoletni zostali przyjęci do placówki wraz ze starszym rodzeństwem, wobec czego, wystąpiła zasadność ich umieszczenia wynikająca z okoliczności uwzględnionych w art. 95 ust. 2 ustawy.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli, placówkę opuściło 6 wychowanków. Powodem opuszczenia w 2 przypadkach było usamodzielnienie się, w przypadku 2 powrót do rodziny biologicznej, a w przypadku 2 zmiana rodzaju pieczy zastępczej na rodzinną.

W tym samym okresie do POW w Nysie napłynęło 5 małoletnich w tym 4 odebranych z rodzin biologicznych, a 1 z rodzinnej pieczy zastępczej.

W Centrum wprowadzone zostały, na podstawie Zarządzenia nr 5/2024 Dyrektora Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Nysie, Standardy Ochrony Małoletnich stanowiące realizację obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.).

Dokument normuje następujące obszary:

---

² Nazywane dalej Centrum

³ Nazywana dalej ustawą

- zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki oraz wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi;
- procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie oraz zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku wychowanków;
- zasady rekrutacji personelu (pracowników, wolontariuszy, stażystów, praktykantów).

W załącznikach do dokumentu zawarte zostały:

- zasady zapewniające bezpieczne relacje personelu z dziećmi;
- wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między rówieśnikami, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- zasady bezpiecznego korzystania przez dzieci z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet;
- zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku wychowanków;
- zasady bezpiecznej rekrutacji.

1. Ocena standardu opieki i wychowania w placówce, w tym w zakresie prowadzenia dokumentacji:

1.1. Osobowej wychowanków.

1.2. Indywidualnej wychowanków.

1.3. Prowadzonej przez specjalistów.

W celu dokonania oceny standardu opieki i wychowania w placówce, kontroli poddano dokumentację osobową i indywidualną 5 wychowanków (wybranych losowo), dokumentację prowadzoną dla tych samych wychowanków przez specjalistów zatrudnionych w placówce, tj. pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego. Ponadto przeprowadzono analizę protokołów zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci.

Ad. 1.1.

Dokumentacja osobowa wychowanków zawierała m.in.: postanowienia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, skierowania do placówki, akty urodzenia dziecka, dokumentację medyczną dziecka, w tym m.in. wypisy z leczenia szpitalnego, skierowania do poradni specjalistycznych, opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych, dokumentację szkolną dziecka, dokumentację dotyczącą urlopowania dziecka do domów rodzinnych, korespondencję z sądem, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkiem adopcyjnym.

Ustalono, że spośród wychowanków przebywających w POW w Otmuchowie, 9 posiadało uregulowaną sytuację prawną, spośród których 2 nie zostało zgłoszonych do

ośrodka adopcyjnego celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. Powyższe działanie jest niezgodne z art. 100 ust. 4 ustawy.

Do powyższego faktu odniósł się pisemnie kierownik placówki wyjaśniając, że w przypadku obydwu wychowanków zostały złożone przez nich oświadczenia o niewyrażeniu zgody na adopcję.

Na podstawie art. 4a ustawy podmioty realizujące zadania wynikające z niniejszej ustawy, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia, są obowiązane do wysłuchania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, oraz stosownie do okoliczności uwzględniają jego zdanie.

Powyższe uregulowanie nie zwalnia jednak z obowiązku zgłoszenia dziecka z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego.

W okresie objętym kontrolą nie powstał obowiązek wynikający z art. 100 ust. 4a ustawy zgodnie z którym w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej Dyrektor placówki składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

W placówce prowadzona jest ewidencja dzieci, która zawiera informacje wyszczególnione w § 17 ust. 5 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 395 ze zm.)⁴. Ponadto prowadzona jest ewidencja dzienna, która odnotowywana jest w postaci raportów z dyżurów wychowawczych, z której wynika czy wychowanek jest obecny w placówce, na urlopowaniu, w domu rodzinnym, ośrodku wychowawczym czy też na ucieczce. Raporty zawierają informacje dotyczące ważnych wydarzeń w trakcie pełnienia dyżuru.

Ad. 1.2.

Dla każdego wychowanka, stosownie do zapisów § 14 rozporządzenia, niezwłocznie po przyjęciu do placówki, sporządzano diagnozę psychofizyczną dziecka, która uwzględniała analizę:

- mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym,
- przyczyn kryzysu w rodzinie oraz jego wpływu na rozwój dziecka,
- relacji dziecka z najbliższym otoczeniem,
- rozwoju dziecka.

---

⁴ Nazywane dalej rozporządzeniem.

Diagnoza zawierała odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania do pracy pedagogiczno-terapeutycznej z dzieckiem, pracy z rodziną dziecka, rodzaju działań przygotowujących wychowanka do umieszczenia w rodzinie zastępczej, do usamodzielnienia, co jest zgodne z § 14 rozporządzenia.

Diagnozy przeprowadzane były przez psychologa i pedagoga zatrudnionego w Centrum. Diagnozy sporządzone zostały rzetelnie, uwzględniały wszelkie informacje o sytuacji dzieci, a także były dostosowane do stwierdzonych potrzeb wychowanków, zawierały wskazówki dotyczące dalszych działań opiekuńczo-wychowawczych.

Stosownie do zapisów § 15 rozporządzenia wychowawca, kierujący procesem wychowawczym, niezwłocznie po zapoznaniu się z diagnozą psychofizyczną dziecka opracowywał plan pomocy dziecku. Plan pomocy dziecku opracowany był na podstawie dokumentacji dotyczącej dziecka, zgodnie z § 8 rozporządzenia.

Plan pomocy dziecku, był modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia.

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia opracowując plany pomocy dziecku, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględnia się zdanie dziecka, na co wskazują podpisy wychowanków pod sporządzanymi planami.

Stosownie do zapisu § 15 ust. 4 rozporządzenia plany pomocy dziecku opracowane były na podstawie:

- 1) diagnozy, o której mowa w § 14;
- 2) dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8;
- 3) analizy:
  - a) procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
  - b) potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym,
  - c) środowiska, z którego dziecko pochodzi,
  - d) rozwoju edukacyjnego dziecka,
  - e) wpływu sytuacji kryzysowej w rodzinie na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej i w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, a także poza tymi placówkami,
  - f) oceny efektów pracy z rodziną dziecka.

Opracowane plany określały cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka. Plany uwzględniały powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie

dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie dziecka do usamodzielnienia, a także utrzymanie relacji z rodzicem, kontynuację terapii, leczenia.

W planach wyznaczany był cel główny do realizacji, a do niego dostosowane zostały cele krótko i długoterminowe.

Plany sporządzane były w sposób zindywidualizowany do potrzeb i możliwości wychowanków, zawierały wyczerpujące opisy dostosowane do sytuacji dziecka wraz z określeniem sposobu w jaki osiągnąć zamierzone cele oraz terminu realizacji. W planach brano pod uwagę zdanie wychowanka o czym świadczą jego podpisy na dokumencie z akceptacją treści a także miejsce w dokumencie zatytułowane zdanie dziecka, gdzie są brane pod uwagę opinie wychowanka.

Zgodnie z § 17 pkt 2 rozporządzenia, w placówce dla każdego dziecka prowadzone były karty pobytu dziecka. Karty zawierały informacje na temat funkcjonowania dziecka w sferach:

- relacji dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi,
- funkcjonowania społecznego dziecka w placówce i poza nią,
- przebiegu kontaktów ze szkołą, do której dziecko uczęszcza oraz nauki szkolnej wychowanka,
- rozwoju dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem stanu emocjonalnego wychowanka i samodzielności,
- stanu zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego, podawanych leków,
- szczególnych potrzeb dziecka i znaczących wydarzeniach w jego życiu,
- współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka, rodziny, w tym z asystentem rodziny.

Stosownie do § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia, karta pobytu uzupełniana była nie rzadziej niż co miesiąc.

Stosownie do art. 135 ustawy, w placówce działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Okresowe oceny odbywały się nie rzadziej niż co pół roku.

Po dokonaniu oceny zespół formułował na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, które były przesłane do sądu rodzinnego zgodnie z art. 138 ust. 2 ustawy. W każdym z wylosowanych wychowanków stwierdzono zasadność dalszego pobytu w placówce.

Analiza protokołów zespołu wskazuje, że w posiedzeniach uczestniczyli: dyrektor Centrum, kierownik placówki, pedagog, pracownik socjalny, psycholog, wychowawcy kierujący procesem, przedstawiciele PCPR, opiekunowi prawni dziecka. Na posiedzenia zespołów zapraszano również przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej, powiatowego centrum pomocy rodzinie, rodziców wychowanków, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, przedstawicieli sądu, ośrodka adopcyjnego.

W dokumentacji znajdują się pisma zawiadamiające o terminie zespołu wysyłane do jednostek i osób oraz prośby o opinie na temat rodziny biologicznej, wysyłane do ośrodków pomocy społecznej.

Powyższe jest zgodne z art. 137 ust. 1 i 2 ustawy.

Z każdego posiedzenia Zespołu sporządzany był protokół, z którego wynikało, że oceny dokonuje się na spotkaniu zespołu z udziałem poszczególnych osób oraz w celu:

- 1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej i szkolnej dziecka,
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- 3) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- 4) realizacji założeń planu pomocy dziecku wraz modyfikacją,
- 5) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- 6) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- 7) mocnych i słabych stron dziecka,
- 8) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, przepisów ustawy o działalności leczniczej lub o pomocy społecznej.

Ad. 1.3.

Pedagog prowadził karty udziału dzieci w zajęciach specjalistycznych, z opisem ich przebiegu, zgodnie z § 17 pkt 3 rozporządzenia. W dzienniku pracy pedagoga znajdują się zapisy dla każdego dziecka, z określeniem daty, danych dziecka oraz opisem przebiegu pracy z dzieckiem. Z treści dokumentów wynika, że specjalista prowadził zajęcia dla wychowanków zarówno indywidualne jak i grupowe. Prowadził warsztaty tematyczne, zajęcia manualno-sensoryczne, kulinarne, kompensacyjno-korekcyjne. Przeprowadzał rozmowy z dziećmi, grał z nimi w gry i zabawy logiczne, podejmował rozmowy dyscyplinujące po powzięciu informacji o ich niewłaściwym zachowaniu lub pozyskaniu informacji o niepokojących sytuacjach, rozwiązywał konflikty między wychowankami, uświadamiał o konsekwencjach nagannego zachowania, sposobach reagowania na sytuacje zagrażające. Specjalista podejmował rozmowy o sytuacji szkolnej, rodzinnej, odczuciach dziecka w związku z pobytem w placówce, relacjach z rodzicami. Towarzyszył w wizytach w poradni, umawiał do terapeutów, pomagał w nadrabianiu materiału szkolnego, nawiązywał kontakt ze szkołami i innymi instytucjami.

Z dokumentacji prowadzonej przez pedagoga wynika, że w POW w Otmuchowie prowadzone były zajęcia grupowe najczęściej wynikające z bieżących potrzeb wychowanków.

Praca z wychowankami prowadzona jest w zależności od bieżących potrzeb, średnio kilka razy w miesiącu, zgodnie z rocznym Planem Pracy Pedagoga określającym terminy oraz

realizatorów programu. Założenia programu przewidują terapię pedagogiczną i rewalidację dla wychowanków m. in. posiadających orzeczenie z poradni, warsztaty psychoedukacyjne. Pedagog prowadzi również zajęcia profilaktyczne realizowane na terenie placówki. Specjalista współpracuje z placówkami oświatowymi do których uczęszczają wychowankowie, kuratorami sądowymi, ośrodkami pomocy społecznej, powiatowym centrum pomocy rodzinie, młodzieżowym ośrodkiem socjoterapeutycznym, poradnią zdrowia psychicznego.

Obserwacja prowadzona przez pedagoga odbywała się raz do kilku razy w miesiącu wobec wszystkich dzieci umieszczonych w POW w Otmuchowie.

Zapisy dotyczące obserwacji pedagogicznej dokonywane były w arkuszach obserwacji wobec wszystkich dzieci przebywających w Placówce.

Psycholog prowadzi karty przebiegu zajęć przeprowadzanych z wychowankami w formie zapisów w dzienniku pracy psychologa.

Zapisy dotyczą pracy specjalisty z wychowankami w ramach wsparcia indywidualnego jak i uczestnictwa pracownika w grupowych formach wsparcia psychologicznego. Psycholog udziela również wsparcia wychowankom przebywającym w ośrodkach wychowawczych poprzez wideorozmowy. Specjalista bierze udział w spotkaniach wszystkich wychowanków zwanych przez nich „społecznościami”, przeprowadza warsztaty integracyjne, wspólne czytanie, gry i zabawy integracyjne, prowadzi zajęcia psychoedukacyjne, zajęcia indywidualne z elementami TUS oraz socjoterapii. Psycholog podejmuje rozmowy motywujące, rozmowy o relacjach rodzinnych, o stracie osoby bliskiej, przeprowadza rozmowy dyscyplinujące, warsztaty integracyjne, motywuje do kontynuowania terapii. Psycholog przeprowadzał rozmowy wspierające z dziećmi, pracował nad ich samooceną, dokonywał obserwacji wychowanków podczas różnych aktywności. Specjalista nawiązywał, kontakt z rodzicami dziecka, a w razie potrzeby, asystował przy spotkaniach z nimi.

Działania prowadzone przez specjalistę odbywają się z różną częstotliwością, w zależności od potrzeb wychowanków.

W Planie Pracy psychologa ujęte zostały działania specjalisty tj. diagnozowanie nowych wychowanków, udzielanie im wsparcia indywidualnego w formie m. in. konsultacji psychologicznych, terapii wspierającej, a także wsparcie grupowe w formie warsztatów i zajęć rozwijających umiejętności społeczne, zajęć dot. radzenia sobie z emocjami, komunikacji, budowania relacji, treningi umiejętności interpersonalnych.

Psycholog wobec każdego dziecka prowadzi karty obserwacji dokonując zapisu w każdym miesiącu, z wyjątkiem miesięcy kiedy pracownik przebywał na urlopie lub zwolnieniu chorobowym. **W zapisach odnotowuje czynność obserwacji dziecka, z zapisu jednak nie wynika co specjalista ustalił i jakich obserwacji dokonał, co w ocenie Zespołu kontrolującego jest istotne co do dalszej pracy z wychowankiem.**

Specjaliści współpracują z personelem placówki oraz innymi instytucjami, a także wspierają rodziny biologiczne wychowanków w celu zwiększenia szansy na integrację rodziny.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy POW w Otmuchowie umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej oraz podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny.

W POW w Otmuchowie pracę z rodziną prowadzi zatrudniony w Centrum pracownik socjalny. Działania prowadzone przez pracownika skierowane są na pracę z rodziną w celu podniesienia jej aktywności zawodowej, monitorowania postępów w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, utrzymywania kontaktów z dzieckiem przebywającym w placówce, ocenie możliwości powrotu dziecka do domu rodzinnego.

Praca z rodziną małoletnich polegała na wizytowaniu rodzin w miejscu ich zamieszkania, szczególnie przed urlopowaniem dziecka w domu rodzinnym, sporządzaniu kontraktów z członkami rodzin w celu poprawy ich sytuacji życiowej, rozmów na tematy dotyczące budowania relacji z dzieckiem, konieczności dbania o ich potrzeby, motywowaniu do abstynencji, pomocy w wypełnianiu przez nich dokumentów urzędowych. Pracownik monitorował kontakty rodziców z dzieckiem, współpracował z organizacjami świadczącymi pracę na rzecz rodziny jak ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny.

Z zapisów pracownika wynika, że zachęcał rodziców do podtrzymywania więzi z dziećmi, monitorował działania rodziców podejmowane w celu poprawy ich sytuacji życiowej.

Dokumentacja pracownika sporządzana jest w formie Rejestru Pracy Pracownika Socjalnego, a także protokołów sporządzanych na okoliczność wizyty w rodzinie lub rozmów telefonicznych z członkami rodziny.

Placówka zasięga również informacji z ośrodków pomocy społecznej w formie opinii na temat funkcjonowania rodziny i możliwości powrotu dziecka do środowiska rodzinnego.

2. Ocena standardu usług w placówce.

- 2.1. Zapewnienie dzieciom pokoi mieszkalnych, nie większych niż 5-osobowych, właściwie oświetlonych i wyposażonych, łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych, miejsca do nauki oraz wspólnej przestrzeni mieszkalnej, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku.**
- 2.2. Ocena zaspokajania potrzeb bytowych wychowanków, w tym zapewnienia wychowankom:**
  - 2.2.1. Wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia, dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych i napojów oraz miejsca do wspólnego przygotowywania posiłków i obróbki żywności.**

- 2.2.2. Dostępu do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze, wyroby medyczne oraz środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego, dostępu do zajęć terapeutycznych.**
- 2.2.3. Wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny oraz przedmioty osobistego użytku.**
- 2.2.4. Dostępu do nauki, pomocy w nauce, szczególnie przy odrabianiu zadań domowych, w tym poprzez udział w zajęciach wyrównawczych i kompensacyjnych; opłaty za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się szkoła, pokrycia kosztów dojazdów do szkoły.**
- 2.2.5. Wyposażenia w kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dzieci do 5 roku życia, w wysokości nie niższej niż 3% kwoty określonej w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. kwoty 1517 zł (od dnia 1.06.2024 r.).**
- 2.3. Zapewnienie dzieciom właściwej opieki odpowiadającej ich potrzebom oraz rodzajowi prowadzonych zajęć.**
- 2.4. Zapewnienie opieki i bezpieczeństwa wychowankom w godzinach nocnych.**

Ad. 2.1.

Budynek, w którym prowadzona jest placówka posiada 2 kondygnacje. Na parterze budynku usytuowano kuchnię wyposażoną w meble i podstawowy sprzęt AGD z miejscem do wspólnego przygotowywania posiłków, zapewniające odpowiednie warunki do wspólnego przygotowywania posiłków oraz odpowiedniego przechowywania i obróbki żywności, a także jadalnię wyposażoną w stół i krzesła stanowiącą wspólną przestrzeń, w której można spożywać posiłki. Na parterze umiejscowione zostało również pomieszczenie zwane „światlicą” wyposażone w meble wypoczynkowe, telewizor, ekran multimedialny, stanowiące wspólną przestrzeń mieszkalną, miejsce spotkań i wypoczynku. Na tym samym poziomie znajduje się również biuro kierownika, a także łazienka wyposażona w umywalkę, toaletę oraz prysznic. Wydzielona została szatnia z miejscem na buty i odzież wierzchnią. Na parterze znajduje się pralnia wyposażona w 2 pralki i 2 suszarki automatyczne oraz suszarki rozkładane.

Na piętrze budynku znajduje się 6 umeblowanych pokoi z 17 miejscami do spania, każdy pokój przystosowany jest do użytku przez maksymalnie 3 osoby. Warunki lokalowe pozwalają na umieszczenie 18 wychowanków w placówce gdyż 1 z pomieszczeń w którym znajduje się sofa i odbiornik telewizyjny, jest pokojem dla wychowanka powracającego z ośrodka wychowawczego. W pokojach rozmieszczeni są osobno chłopcy i dziewczynki. W każdym pokoju są łóżka oraz biurka z krzesłami, szafy, komody. W oknach założone są rolety wewnętrzne przeciwsłoneczne. Na tym samym piętrze znajdują się 4 łazienki, osobno dla

dziewczyn i chłopców oraz dodatkowa łazienka przynależąca do 1 z pokoju. W łazienkach znajduje się: WC, prysznic, umywalka, meble łazienkowe. Wszystkie łazienki w budynku umożliwiają korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny.

Wszystkie pomieszczenia w placówce są właściwie oświetlone, wyposażone w szafy, w ilości wystarczającej do przechowywania rzeczy osobistych.

Na tym samym piętrze znajduje się pokój wychowawców z przynależącą do niego toaletą. W pokoju wychowawców znajduje się miejsce na przechowywanie dokumentacji dzieci i leków zamykanych w specjalnej szafce, zamykanej na klucz.

W budynku zostały wygospodarowane pomieszczenia służące do magazynowania chemii gospodarczej, artykułów szkolnych i biurowych a także produktów spożywczych.

Na zewnątrz budynku znajdują się sprzęty takie jak stół do ping-ponga, trampolina, grill.

Placówka spełnia standardy bytowe stosownie do zapisów § 18 ust. 3 rozporządzenia.

Ad.2.2.1.

Z analizy jadłospisów sporządzanych co 10 dni, jak i z rozmów kierowanych z wychowankami wynika, że dzieci otrzymują 5 posiłków (śniadanie, drugie śniadanie, obiad 2-daniowy, podwieczorek i kolację). obiady przygotowywane są przez osobę zatrudnioną w placówce, w kuchni umiejscowionej w placówce.

Z relacji wychowanków wynika, że w weekendy posiłki przygotowywane są przez wychowanków z pomocą wychowawcy dyżurującego.

Z rozmów z dziećmi wynika, że zabierają do szkoły drugie śniadania. Jadłospis przygotowywany jest zgodnie z zasadami zdrowego żywienia.

W rozmowach z dziećmi wychowankowie potwierdzali, że posiłki zapewnione w placówce są smaczne i w wystarczających ilościach, dzieci mają swobodny dostęp do jedzenia i picia przez całą dobę. Dzieci mogą swobodnie korzystać z kuchni i mają możliwość samodzielnego przygotowania potraw lub słodkich wypieków.

Ad.2.2.2.

W okresie objętym kontrolą w placówce nie przebywał żaden wychowanek wymagający stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

W rozmowach kierowanych dzieci poinformowały kontrolujących, że leki są przechowywane poza ich zasięgiem i wydawane przez wychowawców. Z dokumentu p. n. „karta dawkowania leków” prowadzonego w placówce wynika, że odnotowywane są wszystkie leki podawane wychowankom. W zeszycie wpisuje się imię i nazwisko dziecko, nazwę podanego leku z datą jego podania oraz porą dnia.

Dzieci potwierdziły, że są pod kontrolą lekarza pierwszego kontaktu i stomatologa oraz mają zapewniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej, stosownie do zapisów § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. W zależności od potrzeby wychowawcy towarzyszą dzieciom przy wizytach i kontrolach lekarskich, pilnują terminów badań. Dla każdego wychowanka gromadzona jest dokumentacja medyczna, na bieżąco uzupełniana o zaświadczenia lekarskie, wyniki badań, karty leczenia szpitalnego, informacje o zalecanych przez lekarza dla dzieci lekach czy inne ważne dokumenty związane z leczeniem.

Wychowankowie mają zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych prowadzonych w szkołach i placówkach, do których uczęszczają. Ponadto uczestniczą w terapiach psychologicznych prowadzonych poza placówką.

Ad.2.2.3.

Z analizy kart odzieżowych oraz z rozmów kierowanych z wychowankami wynika, że placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, zapewnia im odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb. Z rozmów z dziećmi wynika, że są zaopatrywane w odzież na bieżąco, w zależności od potrzeby.

Dzieci mają zapewnione wszystkie produkty niezbędne do higieny osobistej zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c rozporządzenia.

Ad.2.2.4.

Stosownie do zapisów § 18 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia, wszystkie dzieci są zaopatrzone w podręczniki, pomoce i przybory szkolne.

Z rozmów z wychowankami wynika, że w razie potrzeby dzieci mają dostęp do komputera oraz zagwarantowaną pomoc wychowawców.

Wobec wychowanków przebywających w młodzieżowym ośrodku wychowawczym pokrywane są koszty pobytu zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia. Wobec wychowanka przebywającego w okręgowym ośrodku wychowawczym placówka nie jest zobowiązana do ponoszenia kosztów. Wychowankom są przekazywane kieszonkowe z placówki za pomocą przekazu pocztowego lub na konto bankowe.

Placówka pokrywa koszty dojazdu wychowanków do i ze szkół stosownie do zapisu § 18 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia.

Ad.2.2.5.

Z analizy kontrolowanej dokumentacji oraz na podstawie przeprowadzonych rozmów kierowanych z wychowankami ustalono, że wszystkie dzieci od 5 roku życia otrzymują co miesiąc kieszonkowe.

W badanym okresie listy wypłat wybrane losowo wskazywały, że zapewniano wychowankom kieszonkowe zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w wysokości nie niższej niż 3% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Dzieci otrzymują kieszonkowe, zgodnie z listą kieszonkowego sporządzaną przez wychowawcę dyżurującego w porozumieniu z przedstawicielem dzieci. Lista zatwierdzana jest przez kierownika placówki, a odbiór kieszonkowego jest potwierdzany podpisem wychowanka. W rozmowach wychowankowie informowali, że mogą swobodnie dysponować otrzymaną kwotą kieszonkowego.

Ad.2.3.

Na podstawie rozmów z dziećmi i dokumentacji prowadzonej w placówce wynika, że liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówce, stosownie do zapisów § 10 ust. 1 rozporządzenia, odpowiada potrzebom dzieci i rodzajowi prowadzonych zajęć.

Ad.2.4.

Zgodnie z zapisem § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia, opiekę nocną w placówce ustala się na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo każdego dziecka.

Dyżury nocne odnotowywane są w raportach z dyżurów wychowawców. Z dokonanych wpisów wynika, że obchód odbywa się przez wychowawcę co najmniej 3 razy w ciągu nocy. W nocy opiekę sprawuje co najmniej 1 osoba pracująca z dziećmi. W rozmowach kierowanych wychowankowie potwierdzili, że wychowawca w trakcie godzin nocnych dokonuje obchodu pokoi dzieci, co jest zgodne z § 12 ust. 2 rozporządzenia, a także zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia opieka ta sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór.

Stosownie do § 16 ust. 1 rozporządzenia, wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa wychowanków w placówce został zainstalowany monitoring, który obejmuje części wspólne budynku.

3. Ocena przestrzegania praw dziecka w placówce, w tym prawa do:

- 3.1. Nauki.**
- 3.2. Informacji.**
- 3.3. Swobody wypowiedzi.**
- 3.4. Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.**
- 3.5. Prywatności.**
- 3.6. Wolności religijnej.**
- 3.7. Czasu wolnego i wypoczynku.**
- 3.8. Zrzeszania się w samorząd.**
- 3.9. Zabezpieczenia podstawowego standardu życia.**

Prawa dziecka badano na podstawie rozmów kierowanych oraz anonimowych ankiet przeprowadzonych z 7 wychowankami w wieku od 10 do 17 lat.

Ad. 3.1.

Wszystkie dzieci przebywające w placówce realizują obowiązek szkolny.

Wychowankowie otrzymują pomoc w wyborze szkoły, mają możliwość kontynuowania nauki w wybranych przez siebie szkołach.

Z rozmów z dziećmi wynika, że otrzymują pomoc i wsparcie w nauce ze strony wychowawców, pedagoga z placówki i nauczycieli w szkole, a także korepetytorów, którzy przychodzą do placówki udzielając wychowankom bezpłatnej pomocy w nauce w ramach wolontariatu. Dzieci mogą uczyć się wspólnie w świetlicy lub indywidualnie w swoich pokojach. Wychowankowie umieszczeni w ośrodkach wychowawczych realizują naukę na ich terenie.

Wszystkie dzieci posiadają niezbędne do nauki podręczniki i przybory szkolne oraz stroje do ćwiczeń na lekcje w-f.

Ad. 3.2.

Z rozmów i ankiet z wychowankami wynika, że wszyscy znają swoje prawa i obowiązki. Potrafili wskazać za jakie zachowania mogą zostać ukarani, a za jakie nagrodzeni.

Zdaniem 3 na 7 ankietowanych obowiązujący system kar i nagród jest niesprawiedliwy. W rozmowach kierowanych 1 z wychowanków odnosząc się do sposobu karania i nagradzania w placówce twierdził, że miał karę za to, że za późno oddał telefon wychowawcy co według niego nie było sprawiedliwe. Pozostali wychowankowie nie zgłaszali podczas rozmów zastrzeżeń co do systemu kar i nagród panującego w placówce.

W rozmowach kierowanych wychowankowie zapytani o kary obowiązujące w placówce wymieniali zabieranie telefonów, czasowy zakaz oglądania TV, ograniczanie czasu na wyjścia poza teren placówki, wcześniejsza cisza nocna, obniżanie kieszonkowego. W przypadku 3 ankietowanych zaznaczona została odpowiedź wskazująca na zakazywanie odwiedzin u rodziców w ramach kary. Podczas rozmów kierowanych żaden z wychowanków nie potwierdził, żeby otrzymał zakaz odwiedzin u rodziców w ramach kary.

Wychowankowie zaznaczali, że są nagradzani za dobre sprawowanie, staranne wypełnianie obowiązków, podejmowanie dodatkowych prac na rzecz placówki, dbanie o porządek w pokoju, dobre wyniki w nauce. Wszyscy przyznali, że wiedzą jakie obowiązują kary, są zawsze informowani za co nakłada się na nich karę oraz do kiedy będzie obowiązywać.

W placówce obowiązuje Regulamin Wychowanka, z którym zapoznawani są wychowankowie po przybyciu do placówki. W dokumencie znajdują się zapisy dotyczące praw i obowiązków, a także metod nagradzania i konsekwencji niewłaściwych zachowań.

Wychowankowie twierdzili, że znają zasady obowiązujące w placówce, pracownicy rozmawiają z nimi podczas grupowych i indywidualnych spotkań.

Z rozmów i ankiet z dziećmi wynikało, że wychowankowie znają swoją sytuację prawną. Wychowankowie odpowiadali, że w placówce nt. sytuacji prawnej rozmawiają z wychowawcami lub kierownikiem.

Dzieci znają rodzaj dokumentacji prowadzonej w placówce.

Z przeprowadzonych rozmów z dziećmi jednoznacznie wynika, że w placówce dba się o podmiotowość dziecka poprzez branie pod uwagę jego zdania w różnych sprawach.

W przypadku wystąpienia konfliktu w grupie lub innych problemów wychowankowie mogą liczyć na pomoc i wsparcie ze strony kierownika, wychowawców.

Ad. 3.3.

Wszyscy wychowankowie potwierdzili, że mogą mieć własne zdanie, a w sytuacji, kiedy ich zdanie różni się od zdania wychowawcy, mogą swobodnie o tym mówić. Wychowawcy słuchają opinii wychowanków na różne tematy, a na pytanie co z tego wynika pojawiły się odpowiedzi: „Mam fajnego wychowawcę, który mnie wspiera”, „próbuję mi pomóc”, „Czasami próbuję zastanowić się nad moim zdaniem (...) zazwyczaj jest dobra odpowiedź”. Pojawiła się również odpowiedź: „Nic z tego nie wynika”.

W rozmowach indywidualnych wychowankowie twierdzili, że bierze się pod uwagę ich zdanie np. przy planowaniu jadłospisów, organizowaniu czasu wolnego.

Ad.3.4.

Z przeprowadzonych ankiet wynika, że na 7 wychowanków 2 zaznaczyło odpowiedź, że poczuł się poniżeni w placówce. W pytaniu otwartym dającym możliwość opisanie konkretnej sytuacji, 1 z wychowanków odpowiedział: „faworyzacja wychowanków”.

Podczas rozmów kierowanych wychowanek wyjaśniał, że jego zdaniem niektóre dzieci w placówce są faworyzowane, za przykład podaje sytuację, kiedy jeden z wychowanków był chory i wtedy dostał lżejsze obowiązki lub łagodniej traktuje się wrażliwsze osoby.

W części opisowej ankiety małoletni przytaczali przykłady niesprawiedliwego (zdaniem 3 ankietowanych) traktowania wychowanków przez wychowawców. Pojawiały się odpowiedzi sugerujące faworyzowanie innych dzieci, np. stawianie większych wymagań wobec wychowanków, którzy są dłużej w placówce.

Podczas rozmów kierowanych z dziećmi wszyscy zaznaczali, że mają możliwość porozmawiać z wychowawcą o sytuacjach, gdy czuli się źle traktowani. Wychowawcy reagują na negatywne zachowania, tłumacząc skutki niewłaściwego zachowania względem innych dzieci, przeprowadzają rozmowy dyscyplinujące, uspokajają.

Podczas rozmów wychowankowie twierdzili, że są traktowani przez pracowników placówki z szacunkiem. Nie byli nigdy zastraszani, nikt z pracowników nie odnosił się do nich wulgarnie i nie dopuszczał się rękoczynów.

Podkreślali, że wychowawcy zawsze reagują na negatywne zachowania, wyznaczają kary i tłumaczą, dlaczego pewne zachowania nie mogą być akceptowane.

Podczas rozmów dzieci twierdziły, że traktowane są z szacunkiem przez wychowawców, bierze się pod uwagę ich opinie i poglądy. Podkreślały, że między nimi a wychowawcami istnieją pozytywne, bezpieczne relacje oparte na szacunku. W rozmowach wychowankowie twierdzili, że w przypadku jakichś problemów zawsze mogą liczyć na pracowników placówki i rodzinę.

Zapytani, czy jeśli działałoby się coś niepokojącego to czy zgłosiliby komuś, w wypowiedziach wskazywali kierownika, wychowawców, pedagoga, psychologa, rodzinę, koleżankę.

Z wypowiedzi wychowanków wynika, że darzą pracowników placówki zaufaniem, mogą z nimi o wszystkim porozmawiać.

Ad. 3.5.

Z rozmów kierowanych wynika, że szanowana jest tajemnica korespondencji. Wszystkie dzieci podkreślały, że poufne rozmowy są prowadzone z zachowaniem dyskrecji. Wychowankowie mają prawo posiadać własne, osobiste przedmioty.

Dzieci mają prawo do zapraszania do placówki kolegów oraz członków rodziny, a także do ich odwiedzania. Mogą również swobodnie dysponować swoim kieszonkowym.

Ad. 3.6.

Dzieciom w placówce zapewnia się możliwość uczestnictwa w mszach w kościele. W trakcie rozmów podkreślili, że szanowane jest ich prawo do wychowywania w wierze zgodnie z wolą ich samych i ich rodziców. W placówce obchodzi się święta.

Ad. 3.7.

Z rozmów z dziećmi wynika, że mogą swobodnie dysponować swoim czasem wolnym. Starsi mają możliwość samodzielnego wychodzenia poza teren placówki, po wcześniejszym poinformowaniu wychowawcy na jaki czas wychodzą i dokąd się wybierają. Wyjścia popołudniowe dozwolone są w weekendy lub dni wolne od zajęć szkolnych. W przypadku potrzeby późniejszego powrotu wychowanka ze szkoły, należy zgłosić taką potrzebę wychowawcy w placówce. W rozmowach kierowanych dzieci podkreślały, że mogą rozwijać swoje zainteresowania. Uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, uczęszczać na siłownię.

Dzieci mają organizowany czas w placówce i poza nią. Wyjeżdżają na różne wycieczki, obozy, mają zorganizowany czas w okresie ferii i wakacji. W placówce obchodzone są również urodziny, komunie.

Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku placówki pozwala również na spędzanie czasu wolnego w otoczeniu domu, gdzie znajduje się stół z krzesłami, grill, trampolina, stół do ping-ponga.

Ad. 3.8.

W POW w Otmuchowie funkcjonuje samorząd wychowanków mający formę „społeczności,” tj. spotkań grupowych wychowanków wraz z wychowawcą, w spotkaniach czasami również uczestniczy psycholog. Na spotkaniach, które odbywają się co tydzień poruszane są bieżące sprawy wychowanków, omawiane są zasady panujące w placówce, omawiany jest program motywacyjny podczas którego wychowankowie zdobywają punkty w celu uzyskania wybranych korzyści. Podczas spotkań poruszane są również sprawy związane z relacjami wychowanków, planowania wolnego czasu, jadłospisu.

Ad. 3.9.

Wychowankowie mają odpowiednią odzież, stosowną do wieku, pór roku. Dla dzieci prowadzone są karty odzieżowe, w których odnotowuje się rodzaj odzieży, obuwia, datę otrzymania oraz ilość. W rozmowach dzieci podkreślały, że same mogą decydować o zakupie odzieży lub proszą o pomoc wychowawcę.

Z rozmów kierowanych wynika, że środki czystości i środki higieniczne są do stałej dyspozycji dzieci.

4. Kwalifikacje osób zatrudnionych w placówce.

W POW w Otmuchowie zatrudnionych jest 5 wychowawców. Funkcję wychowawcy pełni również kierownik placówki. Każdy z wychowawców zatrudniony jest w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wszyscy wychowawcy posiadają kwalifikacje zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1a, b i c ustawy.

Wychowawcy legitymują się wykształceniem wyższym lub wyższym magisterskim na kierunku pedagogika lub też ukończyli dowolny kierunek studiów oraz przygotowanie pedagogiczne uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela.

Z wychowankami w POW w Otmuchowie pracują również specjaliści tj. psycholog, pedagog i pracownik socjalny. Specjaliści, poza pedagogiem, zatrudnieni są w Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Nysie.

Pedagog zatrudniony w placówce pełni również funkcję wychowawcy w placówce. Osoba ta ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika, co jest zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Osoba zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego spełnia wymogi, o których mowa w art. 98 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Osoba zatrudniona na stanowisku psycholog spełnia warunki określone w art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy, posiada dyplom ukończenia studiów magisterskich na kierunku psychologia.

Ustalono, że akta osobowe pracowników zawierały oświadczenia potwierdzające wymogi określone w art. 98 ust. 3 pkt 1, 2 ustawy.

Ponadto w Centrum zatrudnione są osoby na stanowiskach pomocniczych jak pracownik gospodarczy/kierowca oraz opiekun.

W myśl art. 98 ust. 3 pkt 3 - 4 oraz art. 99 ust. 5 ustawy pracownicy nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniami lekarskimi o braku przeciwwskazań do pracy na danym stanowisku.

Wszyscy pracownicy zatrudnieni w POW w Otmuchowie zostali zweryfikowani w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, co jest zgodne z art. 21 ustawy z dnia 16 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1802).

VII. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

W zakresie przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

- 1) przekroczenia stanu wychowanków o 4 co jest niezgodne z art. 95 ust. 3 ustawy;
- 2) niezgłoszenia do ośrodka adopcyjnego 2 na 9 wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną, celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, co jest niezgodne z art. 100 ust. 4 ustawy;
- 3) zdawkowych zapisów w dokumentacji psychologa dotyczących obserwacji wychowanków.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości jest niewłaściwe stosowanie przepisów oraz niewystarczający nadzór dyrektora nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami.

Przekroczenie wychowanków przebywających w placówce może skutkować niezapewnieniem wychowankom bezpieczeństwa oraz prawidłowej opieki w placówce.

Niezgłaszanie małoletnich z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego celem poszukiwania im rodzin przysposabiających może skutkować brakiem szansy dla nich na umieszczenie w rodzinie adopcyjnej.

Lakoniczne zapisy psychologa w dokumentacji w zakresie dokonywanych przez niego obserwacji mogą skutkować niepodjęciem właściwych działań przez specjalistów względem wychowanka.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Dyrektor Centrum, natomiast w zakresie lakonicznych zapisów w dokumentacji psychologicznej również psycholog.

VIII. Uwagi i wnioski

W wyniku kontroli stwierdzono, że POW w Otmuchowie:

- 1) funkcjonuje na podstawie zezwolenia Wojewody Opolskiego, posiada Statut, z którego wynika, że placówka jest prowadzona jako placówka z miejscami socjalizacyjnymi,
- 2) posiada regulamin organizacyjny, który określa zadania, organizację specyfikę i rodzaj sprawowanej opieki oraz zasady funkcjonowania placówki,
- 3) zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich potrzeby emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, społeczne, religijne i bytowe, stan wychowanków w placówce jest jednak przekroczony o 4;
- 4) realizuje plany pomocy dziecku oraz prowadzi dokumentację w tym m.in. karty pobytu wychowanków, uzupełniane co miesiąc,
- 5) prowadzi dokumentację pedagogiczną i psychologiczną dotyczącą udziału wychowanków w zajęciach prowadzonych przez specjalistów, realizuje plany pomocy dziecku oraz prowadzi pozostałą, dokumentację wymaganą rozporządzeniem, tj. diagnozy psychofizyczne wychowanków, karty pobytu wychowanka w placówce. Diagnozę psychofizyczną sporządza się dla każdego wychowanka, niezwłocznie po przyjęciu do placówki,
- 6) pracownik socjalny zatrudniony w Centrum prowadzi pracę na rzecz reintegracji rodzin,
- 7) specjaliści zatrudnieni w placówce sporządzają arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych wychowanków, zgodne z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia jednak dokumentacja prowadzona przez psychologa zawiera lakoniczne zapisy dotyczące obserwacji wychowanków w placówce,
- 8) zapewnia dzieciom pokoje mieszkalne nie większe niż 5-osobowe właściwie oświetlone i wyposażone, miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych, miejsce do nauki oraz wspólną przestrzeń mieszkalną, stanowiącą miejsce spotkań i wypoczynku,
- 9) zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych i stanu zdrowia, dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych i napojów oraz miejsce do wspólnego przygotowywania posiłków, przechowywania i obróbki żywności,
- 10) zapewnia dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenie w produkty lecznicze, wyroby medyczne oraz dostęp do zajęć terapeutycznych,
- 11) wyposaża w odzież, obuwie, bieliznę, środki higieny oraz przedmioty osobistego użytku,
- 12) zapewnia dostęp do nauki, pomoc w nauce, w tym poprzez udział w zajęciach wyrównawczych i kompensacyjnych,

- 13) pokrywa koszty dojazdów do szkoły wyposaża wychowanków w kwotę pieniężną do własnego dysponowania,
- 14) zapewnia wychowankom kwotę pieniężną do własnego dysponowania, która wynosiła nie mniej niż 3% kwoty określonej w art. 80 ust. 1 pkt 2 ustawy,
- 15) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi oraz podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny,
- 16) zatrudnia kadrę merytoryczną, która spełnia kwalifikacje określone ustawą,
- 17) przestrzega praw dziecka,
- 18) dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo-wychowawczej w zakresie określonym w art. 136 ustawy i w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy,
- 19) informuje sąd o zasadności dalszego pobytu wychowanka w placówce,
- 20) nie w każdym przypadku wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną dokonuje zgłoszenia dziecka do ośrodka adopcyjnego celem poszukiwania dla niego rodziny przysposabiającej;
- 21) zapewnia bezpieczeństwo dzieciom i w sposób prawidłowy sprawuje nad nimi opiekę,

IX. Zalecenia pokontrolne

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, stosownie do art. 197d ust. 1 ustawy,

zalecam:

- 1) przyjmowanie wychowanków na miejsca statutowe zgodnie z obowiązującą liczbą miejsc w placówce lub wystąpienie do Wojewody Opolskiego o zezwolenie na umieszczenie dziecka pomimo przekroczenia dopuszczalnej liczby dzieci w placówce na zasadach określonych w art. 95 ust. 3a ustawy, biorąc pod uwagę możliwości lokalowe i zasoby kadrowe w placówce;
- 2) zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego wszystkich wychowanków z uregulowaną sytuacją prawną, celem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy;
- 3) sporządzanie szczegółowych zapisów w dokumentacji psychologa dotyczących obserwacji wychowanków.

Pouczenie

Stosownie do § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym: wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w myśl którego kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni

od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Umotywowane zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Wojewody Opolskiego.

Ponadto na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3a ustawy, proszę o przesłanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

Z up. Wojewody Opolskiego

Małgorzata Krajewska
Zastępca Dyrektora
Wydział Polityki Społecznej

Inspektor Wojewódzki

Daria Grabowska

Inspektor Wojewódzki

Joanna Antosz

Starszy Inspektor Wojewódzki

Anna Namysło